

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 152387 24 Kž
Brčko, 15.05.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Srđana Nedića kao predsjednika vijeća, Amele Mustafić i Roberta Jovića kao članova vijeća, uz učestvovanje Zinete Abdul Razzak kao zapisničara, u krivičnom postupku protiv optuženog S.H.1 iz B., zbog krivičnog djela – Poreska utaja - iz člana 267. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 19/20 - prečišćeni tekst), odlučujući o žalbi Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine podnesenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 152387 23 K od 01.11.2023. godine, nakon javne sjednice krivičnog vijeća održane dana 15.05.2024. godine, u prisustvu optuženog i njegovog branioca Vanje Krndelj, advokata iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a u odsustvu uredno obavještenog tužioca, donio je

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana žalba Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i potvrđuje presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 152387 K od 01.11.2023. godine.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 152387 23 K od 01.11.2023. godine, optuženi S.H.1, na osnovu člana 284. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 34/13, 27/14, 3/19 i 16/20), oslobođen je od optužbe da je počinio krivično djelo - Poreska utaja - iz člana 267. stav 1. Krivičnog Zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Na osnovu člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Na osnovu člana 198. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta BiH, oštećeni se sa imovinsko pravnim zahtjevom upućuje na parnični postupak.

Protiv navedene presude žalbu je podnijelo Tužilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: tužilac), zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Tužilac je predložio da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ukine prvostepenu presudu i odredi održavanje novog pretresa ili da preinači navedenu presudu u smislu žalbenih navoda te optuženog oglasi krivim i kazni po zakonu.

Branilac optuženog Vanja Krndelj (u daljem tekstu: branilac) podnijela je odgovor na žalbu u kojem navodi da je žalba tužioca neosnovana, pa je predložila da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odbije kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrdi u cijelosti.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda održanoj dana 15.05.2024. godine, branilac je u cijelosti ostala kod odgovora na žalbu i prijedloga u istom, dok se optuženi pridružio navodima svog branioca.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u skladu sa članom 306. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno u onom dijelu koji se pobija žalbom, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Žalba tužioca je neosnovana.

Neosnovano se žalbom tužioca prigovara da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je po mišljenju tužioca, prvostepeni sud prilikom donošenja prvostepene presude povrijedio odnosno nepravilno primjenio odredbu člana 281. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a to je imalo uticaja na zakonito i pravilno donošenje odluke. Naime, tužilac smatra da je prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje, ali da je pogrešnom ocjenom istog izveo nepravilan i pogrešan zaključak da Tužilaštvo nije dokazalo da je optuženi „postupajući kao faktički osnivač i direktor preduzeća B.d.o.o.Brčko izbjegao plaćanje poreza na dobit preduzeća za ostvarenu dobit u periodu od 01.01.2017. godine do 31.12.2017. godine.“

Tokom dokaznog postupka izvedeni su svi dokazi koji su bili predloženi, te je ostvaren uvid i dostavljene materijalne dokaze. Potom je prvostepeni sud na osnovu člana 281. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine izvršio slobodnu ocjenu dokaza cijeneći iste pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, a o čemu sud govori na 2, 3, 4, 5, 6, 7 strani obrazloženja presude. Nakon toga prvostepeni sud je zaključio da nije dokazano da je optuženi počinio krivično djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret. O svemu ovome prvostepeni sud je dao objektivne, valjane i za ovaj sud prihvatljive razloge koje ukazuju na pravilnost utvrđenja i zaključak do kojeg je došao prvostepeni sud nakon ocjene svih izvedenih dokaza. Na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud je pravilno primjenio odredbe Zakona o krivičnom

postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kada je optuženog na osnovu člana 284. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine oslobodio od optužbe, jer nije dokazano da je počinio krivično djelo za koje se optužuje.

Ako se sagleda kvalitet provedenih materijalnih dokaza, odnosno sadržaj onoga o čemu su svjedoci svjedočili, na osnovu istih se nije van razumne sumnje mogla utvrditi krivica optuženog za djelo za koje se tereti.

Tužilac u žalbi navodi da na osnovu materijalnih dokaza: Akta službe za strance, Zapisnika o predaji dokumentacije knjigovodstvenog biroa R.B. i K.V., Zapisnika o inspekcijskoj kontroli Uprave za indirektno oporezivanje, akta ... banke, te iz iskaza saslušanih svjedoka S.N., N.M., R.B., G.P., V.V., M.B. i A.N., proizilaze činjenične tvrdnje da je optuženi bio faktički osnivač i direktor navedenog preduzeća, te da je kao takav bio dužan da podnese poresku prijavu u ime preduzeća. Tužilac smatra da je prvostepeni sud minimizirao značaj dokaza Tužilaštva, te dovodeći ih u vezu sa svjedočenjem optuženog izveo pogrešan zaključak da optuženi nije bio suštinski jedino stvarno ovlašteno lice za zastupanje i predstavljanje preduzeća B.d.o.o.Brčko., u navedenom periodu, pogotovo kada se ima u vidu da je optuženi imao punomoć odnosno ovlaštenje da polaže/podize gotovinu sa i na transakcioni račun preduzeća B.d.o.o.Brčko., da je preuzimao dokumentaciju od knjigovodstvenih biroa, da je kontaktirao sa Upravom za indirektno oporezivanje, kao i da je prodavao robu samostalnim preduzetnicima.

Suprotno naprijed iznesenim navodima tužioca, prvostepeni sud je na stranama 3, 4. i 5. obrazloženja presude analizirao izjave saslušanih svjedoka podjelivši ih u tri kategorije. Prvu kategoriju čine svjedoci - službena lica poreske uprave M.A. i S.N. Iz izjave svjedoka M.A. proizilazi da su sačinili izvještaj koji je obuhvatao optuženog i osnivača i lice ovlašteno za zastupanje preduzeća I.I. koji je bugarski državljanin i koji je napustio teritoriju Bosne i Hercegovine. Takođe iz izjave ovog svjedoka proizilazi da je preduzeće poslovalo na tržnici „Arizona“, da je registrovano u nadležnom sudu i po rješenju suda optuženi nije imao ovlaštenje za zastupanje, ali je imao internu punomoć prema kojoj je optuženi mogao polagati/podizati gotovinu na/ sa računa preduzeća. Iz izjave ovog svjedoka kao i iz izjave svjedoka S.N. proizilazi da je osnivač i ovlašteno lice navedenom preduzeću bio I.I., te da je to lice i dolazilo tokom 2016. godine i donosilo dokumentaciju za knjigovodstvene biroa, a nakon njegovog odlaska 2017. godine knjigovodstvenom dokumentacijom je raspolagao optuženi. Takođe iz njihovih izjava proizilazi da je preduzeće imalo samo jedan račun u ... banci, te je preduzeće poslovalo i uvozilo robu, da je novac polagan na račun, a za 2016. godinu poresku prijavu podnio je I.I. Nadalje, iz izjave svjedoka S.N. proizilazi da su u postupku kontrole saslušavano više lica koja su kupovala robu, ali da su samo od tri lica dobili informaciju da je optuženi prodavao robu i vršio naplatu za preduzeća, kao i da su se pojavljivala i druga nepoznata lica koja su prodavala robu i vršila naplatu, te da su ta lica spominjali nepoznata lica po imenu F. i nadimku B. O prodaji robe sačinjavane su fakture koje su ovjerene pečatom i potpisom I.I., a što je vizuelno utvrđeno. Svjedok S.N. je potvrdio da su dostavili i dopunu izvještaja koju su sačinili, a koja se odnosila na pokušaj nadležnih organa da se utvrdi ko je stvarno obavljao poslove u preduzeću B.d.o.o.Brčko., te da je poresku prijavu po dokumentaciji trebao da podnese I.I., dok je optuženi imao punomoć za

raspolaganje novčanim sredstvima kao i da mu je bilo povjereno i knjigovodstvo preduzeća.

Nadalje, u drugu kategoriju svjedoka sud je smjestio lica – vlasnike knjigovodstvenih biroa N.M. i R.B. Svjedok N.M. potvrdio je da je sve do februara 2017. godine dokumentaciju donosio I.I., a da je optuženi preuzeo od svjedoka dokumentaciju koju je odnio R.B., te da nije vidio nikakvu punomoć da je imao optuženi u smislu da može zastupati preduzeće odnosno da je imao ovlaštenje u preduzeću za zastupanje, te da je optuženi bio radnik u firmi, kao i da je dokumentaciju znao donositi nekada S.R. Svjedok R.B. je potvrdio da je optuženi donosio dokumentaciju, ali da oni kao knjigovodstveni biro nisu imali dokument da je optuženi lice ovlašteno za zastupanje, kao i da je preduzeće imalo neriješenih knjigovodstvenih stvari, a o čemu optuženi, po izjavi svjedoka, nije imao pojma.

Nadalje, u treću kategoriju svjedoka prvostepeni sud je smjestio lica – kupce robe. Svjedok G.P. potvrdio je da je imao kontakt sa optuženim sa kojim je dolazio još neko drugi u vezi kupovine robe. Svjedok V.V. potvrdila je da je uzimala robu od preduzeća B.d.o.o.Brčko., ali ne od optuženog nego od nekih drugih lica, tako da i ne zna da li je optuženi imao veze sa tim preduzećem. Svjedok M.B. je takođe bila kupac, te je potvrdila da je od optuženog ali i još od jednog lica kupovala robu koju je žiralno plaćala. Svjedok A.N. je potvrdio da je kupovao robu od navedenog preduzeća i žiralno plaćao, a da je oko kupovine robe dogovor imao sa optuženim i sa još jednim licem od kojih poznaje samo optuženog.

Prvostepeni sud je prihvativši navode navedenih svjedoka kao iskrene i objektivne, te dovodeći ih u vezu sa navedenom materijalnom dokumentacijom pravilno izveo zaključak da na osnovu svega nije mogao utvrditi krivicu optuženog.

Naime, iz dostavljene materijalne dokumentacije a naročito iz rješenja o registraciji subjekta pod nazivom B.d.o.o.Brčko od 28.04.2016. godine označenog kao dokaz D2, proizilazi da je kao osnivač i lice ovlašteno za zastupanje nesporno upisan I.I. Iz zapisnika o naknadnoj kontroli Uprave za indirektno oporezivanje od 09.11.2017. godine označeno kao dokaz D5 optužbe, na šestoj strani zapisnika se spominje optuženi kao lice koje je raspolagalo sa knjigovodstvenom dokumentacijom preduzeća, da su službenici išli u prostorije preduzeća B.d.o.o.Brčko na Arizoni, ali da nisu mogli izvršiti uvid, jer istu nije moglo predložiti odgovorno lice u kontrolisanom licu, niti drugo lice koje eventualno moglo ili trebalo da bude ovlašteno za preduzimanje određenih radnji. Takođe, uvidom u dopis – ovlaštenje ... banke proizilazi podatak ko je imao ovlaštenje da može vršiti polaganje/podizanje gotovine sa i na transakcioni račun i podnositi naloge za realizaciju u banci označen kao dokaz D9 Tužilaštva. Uvidom u punomoć upućenu ... banci potpisanu od strane lica I.I. datirana sa 23.08.2017. godine vidljivo je da je optuženi ovlašten da može za firmu B.d.o.o.Brčko., polagati sredstva i puštati naloge u banci, označen kao dokaz D11 tužilaštva. Dokazi označeni kao od D13 do D52, a u koje je prvostepeni sud izvršio uvid, a i ovaj sud, su fakture i analitičke kartice na osnovu kojih je utvrđen iznos poreza i na kojima se nalaze potpisi odgovornih lica, te da se iz svega nije moglo utvrditi da je

optuženi iste potpisivao, jer istraga se nije ni provodila u tom pravcu u smislu utvrđivanja potpisa na navedenim fakturama odnosno analitičkim karticama.

Naime, krivično djelo – Poreska utaja - iz člana 267. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine glasi „ko za sebe ili drugoga izbjegne plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom u Brčko distriktu ili doprinosa socijalnog osiguranja propisanih u Brčko distriktu, ne dajući zahtjevane podatke ili dajući lažne podatke o svom stečenom oporezivom prihodu ili o drugim činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa takvih obaveza, a iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava prelazi iznos 10.000,00 KM, kazniće se...“

Optuženi S.H.1 tereti se da je za drugoga izbjegao plaćanje davanja propisanih poreskim zakonodavstvom u Brčko distriktu ne dajući zahtjevane podatke o svom stečenom oporezivom prihodu, a iznos obaveze čije plaćanje izbjegava prelazi iznos od 10.000,00 KM, kao i da je „de facto“ vršio poslove za pravno lice u toku 2017. godine, odnosno da je kao faktički osnivač i direktor preduzeća B.d.o.o.Brčko preduzeo gore opisane radnje. Pravilno je prvostepeni sud zaključio da tužilac nije dokazao gore navedene činjenice odnosno da iz svih provedenih dokaza kako onih materijalni koji su bili relevantni za utvrđivanje tih činjenica, tako i iz izjava saslušanih svjedoka, proizilazi da optuženi nije bio osoba, odnosno lice koja je vodila poslovanje preduzeća B.d.o.o.Brčko., odnosno da nije bio ovlašten za zastupanje tj. da nije bio osnivač i direktor tog preduzeća. Naime, tu činjenicu prije svega potvrđuje i dokaz D2 Tužilaštva – Rješenje o registraciji preduzeća, te iz drugih dokaza navedenog proizilazi a prije svega iz izjava svjedoka – kupaca robe, da je optuženi bio jedan od više lica koja su posredovala između preduzeća B.d.o.o.Brčko i njih kao kupaca, a očigledno za neku svoju zaradu ili drugu vrstu koristi. Pravilno je prvostepeni sud utvrdio, a što podržava i ovaj sud, činjenicu da je optuženi raspolagao sa knjigovodstvenom evidencijom preduzeća, da je preuzimao istu od jednog knjigovodstvenog biroa i nosio drugom birou, i da te kad se sve to uzme u obzir optuženog ne čini „de facto“ osnivačem i direktorom preduzeća B.d.o.o.Brčko. To posebno imajući u vidu što je optuženi imao punomoć kod ... banke koje mu je dao osnivač I.I., dana 23.08.2018. godine, kojom je optuženi ovlašten da može za firmu B.d.o.o.Brčko., polagati sredstva i puštati naloge u banci. Činjenicu da je optuženi nekada raspolagao tim novcem, u smislu da je nekada podizao novac sa računa ili prebacivao na neki drugi račun, optužba nije ni dokazivala niti ima dokaza o tome u spisu, a što bi svakako moralo biti evidentirano u banci, pod uslovom da se ista tražila. Samim tim pravilno prvostepeni sud je zaključio da u konkretnom predmetu je ostalo nepoznato koje lice je raspolagalo sa ostvarenom dobiti iz poslovanja preduzeća, a pogotovo kada se imaju u vidu izjave službenih lica Poreske uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koji su istakli da su imali informacije da je više drugih lica pored optuženog vršilo prodaju i naplatu robe za preduzeće B.d.o.o.Brčko., pa su se tako spominjala lica sa imenom F. i nadimkom B. Činjenica da je optuženi bio prisutan prilikom PDV kontrole, što je knjigovodstvenu evidenciju nosio od jednog knjigovodstvenog biroa do drugog, što je nudio drugima na prodaju robu preduzeća i imao punomoć za polaganje novčanih sredstava i puštanje naloga u ... banci, ne čini ga osnivačem niti direktorom preduzeća niti licem ovlaštenim za zastupanje. Pa kad se to sve uzme u obzir, optuženi sa takvim statusom u preduzeća nije ni imao obavezu da podnosi godišnju poresku prijavu poreza na dobit, jer za to nije bio ni ovlašten. Pogotovo kada se ima u vidu i izjava svjedoka

– poreskog inspektora S.N., koji je potvrdio da je poresku prijavu, shodno dokumentaciji, trebao podnijeti direktor i osnivač I.I.

Naime, ovaj sud podsjeća da kada su u pitanju pravne osobe kao poreski obveznici, počinitelj krivičnog djela – Poreska utaja – iz člana 267. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je lice u pravnom licu koje postupa u ime pravnog lica, odnosno najčešće to odgovorno lice u pravnom licu, a pojam odgovornog lica u pravnom licu propisan je članom 2. Zakona o preduzećima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 10/02,14/02,1/03, 8/03,4/04,19/07 i 34/07).

U takvim okolnostima, po ocjeni ovog suda, pravilan je zaključak prvostepenog suda da ukoliko je tužilac u činjeničnom opisu optuženom stavio na teret da je kao „faktički osnivač i direktor preduzeća...“ u okviru radnji počinjenja krivičnog djela – Poreska utaja – iz člana 267. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno da je takav činjenični opis trebao i dokazati što u konkretnom slučaju nije učinjeno, zbog čega je odluka prvostepenog suda da optuženog S.H.1., na osnovu člana 284. stav 1. tačka c.) Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oslobodi od optužbe da je počinio krivično djelo za koje se tereti.

Uvažavajući gore navedeno, prvostepeni sud je na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, imajući u vidu provedene dokaze, pravilno primijenio odredbu člana 284. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te optuženog oslobodio od optužbe, s obzirom da na osnovu dokaza koje je Tužilaštvo izvelo pred sudom nije mogao donijeti drugačiju odluku, nego kako je to odlučeno u izreci prvostepene odluke.

Budući da prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane odluke nije počinio propuste na povrede postupka na koje se žalbom neosnovano ukazuje, a ni povrede Krivičnog zakona na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, ovaj sud je žalbu tužioca, na osnovu člana 313. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odbio kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu.

Bili su to razlozi zbog kojih je odlučeno kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

Zineta Abdul Razzak

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Srđan Nedić